

Pučko otvoreno učilište **CAPREOLUS**

OIB 26928984822

J. Klovića 13.

21000 SPLIT

**NASTAVNI PLAN I PROGRAM
OSPOSOBLJAVANJA KADROVA U LOVSTVU
ZA 2020. GODINU**

U Splitu, siječanj 2020.

Na temelju članka 42. Statuta Pučkog otvorenog učilišta CAPREOLUS, sukladno odredbama Zakona o lovstvu (NN 99/18, 32/19) i Pravilnika o osposobljavanju kadrova u lovstvu (NN 78/06. i 92/08), Upravno vijeće Pučkog otvorenog učilište CAPREOLUS, na prijedlog ravnatelja na svojoj sjednici od 8. siječnja 2020. godine, donijelo je slijedeći

NASTAVNI PLAN I PROGRAM OSPOSOBLJAVANJA KADROVA U LOVSTVU ZA 2020. GODINU

Pučko otvoreno učilište CAPREOLUS, temeljem odobrenja po Rješenju Ministarstva poljoprivrede, Klase: UP/I-323-01/16-01/08, URBROJ: 525-11/1034-17-7 od 15. ožujka 2017. godine, vrši osposobljavanje kadrova u lovstvu izvođenjem slijedećih programa:

- Program osposobljavanja za lovca
- Program osposobljavanja lovaca za obavljanje poslova lovočuvara
- Program za ocjenjivača trofeja divljači.

Programi osposobljavanja sadrže:

- nastavne sadržaje i oblike izvođenja programa,
- trajanje programa i način njegove provjere,
- kadrovske, didaktičke, prostorne i druge uvjete za izvođenje programa,
- sposobljenost koja se stječe polaganjem završnog ispita po završenom programu pojedine obrazovne grupe.

Programi su prilagođeni dobi, prethodnom obrazovanju, znanju, vještinama i sposobnostima polaznika, a usklađeni su s propisima Republike Hrvatske o obrazovanju odraslih izvan sustave redovne nastave, te s postignutim stupnjem edukacije punoljetnih građana, posebno u oblasti uzgoja, zaštite, lova i korištenja divljači i njenih dijelova kao i ekologije i zaštite prirode.

Programi osposobljavanja obuhvaćaju predavanja i praktičnu nastavu (vježbe), a ostvaruju se odnosno izvode kroz slijedeće oblike izvođenja nastavnog plana i programa:

1. redovna nastava,
2. konzultativno-instruktivno.

Programi osposobljavanja izvode se po obrazovnim grupama.

NASTAVNI PLAN I PROGRAM OSPOSOBLJAVANJA LOVACA/LOVKINJA

• Izvedbeni nastavni plan i program osposobljavanja

Red. Broj	NASTAVNO ISPITNA CJELINA	Broj nastavnih sati		
		Teorijska nastava (T)	Praktična nastava (PN)	UKUPNO (T+PN)
1.	Povijest hrvatskog lovstva, pravni propisi u lovstvu, lovačka umjetnost i lovačka glasila.	10	0	10
2.	Prirodoslovje i bolesti divljači	23	10	33
3.	Gospodarenje lovištem i divljači, načini lova, lovačka etika i lovački običaji, snalaženje u prirodi, prva pomoć u lovnu	20	10	30
4.	Lovna kinologija	14	5	19
5.	Lovačko oružje, strjeljivo i lovna balistika	13	10	23
6.	Osnove ekologije i zaštite prirode	10	0	10
SVEUKUPNO SATI		90	35	125

• Cilj i sadržaji programa nastavno-ispitnih cjelina

1. *Povijest hrvatskog lovstva, pravni propisi u lovstvu, lovačka umjetnost i lovačka glasila*

Cilj je ispitne cjeline upoznavanje polaznika s poviješću lovstva, zakonskim i podzakonskim propisima, kao i drugim propisima od značaja i u svezi s lovstvom te lovačkom umjetnošću i lovačkim glasilima.

Sadržaj:

- **Povijest hrvatskog lovstva** (povijest lovstva općenito; povijest hrvatskog lovstva)
- **Pravni propisi u lovstvu:**
Zakonski propisi:
 - Zakon o lovstvu;
 - Zakon o oružju;
 - Zakon o zaštiti prirode;
 - Zakon o zaštiti okoliša;
 - Zakon o dobrobiti životinja;
 - Zakon o veterinarstvu;
 - Zakon o udružama;

- Zakon o cestama;
- Kazneni zakon;
- Zakon o prekršajima, i dr.

Podzakonski propisi (pravilnici, uredbe, naredbe, i sl.) koji reguliraju pitanja o:

- lovnogospodarskim programima (lovnogospodarska osnova, program uzgoja divljači, program zaštite divljači) - sadržaj, način izrade i postupak donošenja i/ili odobravanja;
- stručnoj službi za provedbu lovnogospodarskih programa;
- lovočuvarskoj službi;
- lovniku;
- lovostaju;
- uvjetima i načinu lova, nošenju lovačkog oružja, obrascu i načinu izdavanja lovačke iskaznice, dopuštenju za lov i evidenciji o obavljenom lovу;
- načinu uporabe lovačkog oružja i naboja;
- potvrdi o podrijetlu divljači i njegovih dijelova i obilježavanju krupne divljači evidencijskim markicama;
- pasminama, broju i načinu korištenja lovačkih pasa za lov;
- načinu lova s pticama grabljičicama i programu polaganja sokolarskog ispita;
- načinu lova u graničnom pojasu;
- načinu ocjenjivanja trofeja divljači, obrascu trofejnog lista, vođenju evidencije o trofejima divljači i izvešću o ocijenjenim trofejima;
- sposobljavanju kadrova u lovstvu;
- cjeniku divljači
- odštetnom cjeniku za izračun naknade za štete na divljači u lovištu i štete od divljači;
- statut lovačke udruge, i dr.

- **Lovačka umjetnost i lovačka glasila**

- Lov kroz umjetnost (slikarstvo, kiparstvo)
- Lovačka književnost kroz povijest i lovačka književnost danas
- Stručna literatura
- Povijest lovačkih glasila
- Lovačka glasila i suvremenih medija.

2. Prirodoslovje i bolesti divljači i ostalih životinjskih vrsta

Cilj: Upoznavanje polaznika s osnovama morfologije, biologije i epizootiologije divljači i ostalih životinjskih vrsta kao i s osnovama higijene lovišta.

Sadržaj:

- **Prirodoslovje divljači**

- Podjela divljači: lovačka, zakonska i znanstvena podjela divljači

- Sisavci – dlakava divljač (krupna i sitna): osnovne zoološke osobitosti sisavaca; podjela sisavaca

Morfologija i biologija dlakave krupne divljači:

- jelen obični (*Cervus elaphus L.*)
- jelen lopatar (*Dama dama L.*)
- jelen aksis (*Axis axis L.*)
- srna obična (*Capreolus capreolus L.*)
- divokoza (*Rupicapra rupicapra L.*)
- muflon (*Ovis aries musimon Pall.*)
- svinja divlja (*Sus scrofa L.*)
- smeđi medvjed (*Ursus arctos L.*)

Morfologija i biologija dlakave sitne divljači:

- jazavac (*Meles meles L.*)
- mačka divlja (*Felis silvestris Schr.*)
- kuna bjelica (*Martes foina Erx.*)
- kuna zlatica (*Martes martes L.*)
- lasica mala (*Mustela nivalis L.*)
- dabar (*Castor fiber L.*)
- zec obični (*Lepus europaeus Pall.*)
- kunić divlji (*Oryctolagus cuniculus L.*)
- puh veliki (*Glis glis L.*)
- lisica (*Vulpes vulpes L.*)
- čagalj (*Canis aureus L.*)
- tvor (*Mustela putorius L.*)

- Dvopapkari: preživači, nepreživači
- Dvozupci i glodavci (zec obični, divlji kunić, puh, dabar)
- Zvijeri (mesožderi): medvjed; psi: lisica, čagalj; mačke: mačka divlja; kune, cibetke
- Osnovne zoološke osobitosti ptica; podjela ptica

Morfologija i biologija sitne pernate divljači:

- fazan – gnjetlovi (*Phasianus sp. L.*);
- jarebice kamenjarke: – grivna (*Alectoris graeca Meissn.*), – čukara (*Alectoris chucar*),
- trčka skvržulja (*Perdix perdix L.*);
- prepelice: – pućura (*Coturnix coturnix L.*), – virdžinijska (*Coturnix virginiana L.*);
- šljuke: – bena (*Scolopax rusticola L.*), – kokošica (*Gallinago gallinago L.*);
- golub divlji: – grivnjaš (*Columba palumbus L.*), – pećinar (*Columba livia Gmelin.*);
- guske divlje: – glogovnjača (*Anser fabalis Latham.*), – lisasta (*Anser albifrons Scopoli.*);
- patke divlje: – gluvara (*Anas platyrhynchos L.*), – glavata (*Aythya ferina L.*), – krunasta (*Aythya fuligula L.*), – pupčanica (*Anas querquedula L.*), – kržulja (*Anas crecca L.*);
- liska crna (*Fulica atra L.*);
- vrana siva (*Corvus corone cornix L.*);

- vrana gačac (*Corvus frugilegus L.*);
 - čavka zlogodnjača (*Coloeus monedula L.*);
 - svraka (*Pica pica L.*):
 - šojska kreštalica (*Garrulus glandarius L.*)
- Poljske koke; vodene kokošice
- Ostala pernata divljač: golubovi, močvarice, šljuka
- Zaštićene životinjske vrste prema Zakonu o zaštiti prirode

○ **Bolesti divljači; higijena lovišta**

- podjela bolesti divljači i uzročnici bolesti;
- zarazne i nezarazne bolesti;
- zoonoze;
- nametničke bolesti;
- ozljede divljači;
- Higijena u lovištu; predatori u lovištu

3. Gospodarenje lovištem i divljači, načini lova, lovačka etika i lovački običaji, snalaženje u prirodi, prva pomoć u lovu

Cilj: Upoznavanje polaznika s osnovama ustanovljavanja lovišta, lovnogospodarskim planovima (lovnogospodarska osnova, program uzgoja divljači, program zaštite divljači), dokumentacijom za održavanje lovišta, uzgoja, zaštite, lova i korištenja divljači i njezinih dijelova; s načinom uzgoja divljači, osnovama prihrane i prehrane divljači, lovnogospodarskim i lovnotehničkim objektima i načinima njihove izgradnje, uređenju lovišta, osnovama lovne trofeistike, štetama od divljači i na divljači, lovu i načinima lova (vrste i značajke lova pojedinih vrsta divljači) uz poštivanje lovačke etike i lovačkih običaja. Upoznavanje polaznika, teorijski i praktično, s načinima snalaženja u prirodi i osnovama pružanja prve pomoći pri možebitnim nezgodama i nesrećama koje se dogode tijekom izvršavanja lova u lovištu.

Sadržaj:

- Općenito o lovištu: pojam; granice; ustanovljavanje; dokumentacija lovišta; vrste i tipovi lovišta,
- Bonitiranje lovišta, lovnotekstivne površine, nelovne površine,
- Planiranje u lovstvu: lovište, utvrđivanje brojnog stanja divljači, provedba lovnogospodarskih planova, fondovi divljači (matični, prirast, kapacitet); prebrojavanje divljači (krupne i sitne) - metode,
- Uređenje lovišta: općenito o uređenju lovišta, lovnogospodarski i lovnotehnički objekti (hranilišta, solišta, pojilišta, kaljužišta, skladišta za hranu, lovačke kolibe, prihvatišta lovaca i domovi, čeke, uskočnice, zasjede i dr.), prihrana i prehrana divljači, jednogodišnje i višegodišnje remize, krmne njive,
- Uzgoj divljači: prirodni uzgoj, umjetni uzgoj (uzgoj divljači u ograđenom prostoru)
- Lovno gospodarenje kao ekonomski kategorija,
- Prihodi i rashodi u lovištu, administrativni poslovi i evidencija u lovstvu

- Lovljenje divljači: načini i tehnike lova divljači (pojedinačni i skupni lovovi), lov privozom kolima, lov šuljanjem, lov vabljnjem, lov prigonom, lov pogonom, kružni lov; lov pojedinih vrsta krupne i sitne divljači (jelena, srne, divokoze, medvjeda, divlje svinje, zeca, kunića, i dr.); lov pernate divljači,
- Hvatanje divljači
- Postupak s odstrijeljenom divljači
- Lovačka etika i lovački običaji (pravila ponašanja lovaca/lovkinja)
- Prva pomoć pri nezgodama i nesrećama u lovnu: povrede, ranjavanja, prijelomi, krvarenja, ugrizi, opeklane, smrzotine, sunčanica, kolaps, šok, i dr. te postupci zbrinjavanja
- Orijentacija i snalaženje u prirodi.

4. Lovna kinologija

Cilj: Upoznati polaznike s osnovama lovne kinologije; osnovama građe tijela pasa, radnim skupinama i pasminama lovačkih pasa, uzgojem, držanjem i obukom pasa, razmnožavanjem te bolestima pasa. Nadalje, polaznike upoznati s vrstama kinoloških priredbi te organizaciji kinologije i kinološkim organizacijama u Hrvatskoj. No, primarni je cilj upoznati polaznike s načinima korištenja pojedinih pasmina pasa u lovnu odnosno s kojim se psima pojedina divljač smije loviti.

Sadržaj:

- Osnovni pojmovi kinologije; Lovna kinologija; Pasmine i standardi lovnih pasa; Osnove građe tijela i fiziologija lovačkih pasa (osnovni dijelovi tijela psa, osnovni organski sustavi i osnove fiziologije psa); Razmnožavanje (zrelost pasa, parenje) i uzgoj lovačkih pasa; Držanje, obuka (dresura) i rad lovačkih pasa; Higijena, smještaj (nastambe) i ishrana pasa; Skupine i korištenje lovačkih pasa (pasminske skupine: gonići, terijeri, jazavčari, krvosljednici, ptičari, donosači divljači, dizači divljači); Hrvatske autohtone lovačke pasmine
- Korištenje lovačkih pasa u lovnu
- Kinološke priredbe: vrste i značaj kinoloških priredbi (izložbe, smotre, lovno-kinološki kupovi, utakmice pasa); radni ispiti lovačkih pasa, kinološke organizacije u Hrvatskoj i međunarodne kinološke organizacije
- Bolesti pasa:
 - uzročnici i znaci bolesti
 - zarazne i nezarazne bolesti, nametničke bolesti
 - prevencija i liječenje

5. Lovačko oružje, streljivo i lovna balistika

Cilj: Upoznati polaznike s vrstama lovačkog oružja i streljiva za pojedinu vrstu oružja, lovnom balistikom (unutarnjom, vanjskom, prijelaznom i ciljnog). Polaznike kroz praktični dio izvođenja programa obučiti koje oružje i streljivo se koristi u lovnu na

pojedinu vrstu divljači; rukovanju lovačkim oružjem s posebnim naglaskom na provođenje i pridržavanje mjera sigurnosti u lovnu.

Sadržaj:

- Povijesni razvoj, podjela i dijelovi lovačkog oružja
- Lovačko oružje:
 - puške s užlijebnjim cijevima;
 - puške s glatkim cijevima,
 - kombinirane puške,
 - kratko lovačko oružje (pištolji, revolveri)
- Streljivo za lovačko oružje s užlijebnjim i glatkim cijevima
- Sigurnosna pravila uporabe (korištenja i rukovanja) lovačkog oružja i streljiva u lovnu
- Uporaba lovačkog oružja i streljiva (ovisno o divljači koja se lovi)
- Lovna balistika: unutarnja, vanjska, prijelazna, ciljna
- Izbor oružja
- Sigurnosna pravila čuvanja i držanja lovačkog oružja
- Pribor i održavanje lovačkog oružja
- Lovačka optika (dalekozori, optički ciljnici) i montaža.

6. Osnove ekologije i zaštite prirode i okoliša

Cilj: Upoznati polaznike s osnovama ekologije i zaštite (očuvanja) prirode, razlikama između ekologije i zaštite prirode, s posebnim osvrtom na staništa divljači te značajem ekoloških čimbenika u gospodarenju lovištem i divljači.

Sadržaj:

- Definicija i povijesni razvoj ekologije
- Osnove ekologije: značenje i uloga ekologije, podjela ekologije; biotski i abiotički čimbenici u ekosustavu; odnosi između živih bića i okoliša; hranidbeni lanac i protok energije; devastacije biosfere, devastacija flore i faune; onečišćenje čovjekove životne sredine; ekologija životinja; uzroci nestanka pojedinih životinjskih vrsta
- Zaštita prirode i okoliša: zaštita flore i faune (zaštićene i strogo zaštićene životinjske i biljne vrste); zaštita tla, voda i zraka
- Odnos lovaca prema prirodi i okolišu.

NASTAVNI PLAN I PROGRAM OSPOSOBLJAVANJA LOVACA ZA OBAVLJANJE POSLOVA LOVOČUVARA

- Izvedbeni nastavni plan i program osposobljavanja**

Red. Broj	NASTAVNO ISPITNA CJELINA	Broj nastavnih sati		
		Teorijska nastava(T)	Praktična nastava(PN)	UKUPNO (T+PN)
1.	Pravni propisi (4); zaštita prirode i okoliša (2)	4+2	0	6
2.	Prirodoslovje i bolesti divljači	6	0	6
3.	Gospodarenje s lovištem i divljači, uređenje lovišta, prihrana i prehrana, načini lova, postupak s odstrijeljenom divljači, lovačka etika i lovački običaji, snalaženje u prirodi, prva pomoć u lovnu	18	10	28
SVEUKUPNO:		30	10	40

- Cilj i sadržaji programa pojedine nastavno ispitne cjeline**

Nastavni predmeti Programa osposobljavanja lovaca/lovkinja za obavljanje poslova lovočuvara, nazivom i sadržajem su slični nastavnim predmetima osposobljavanja lovaca, no, s manjim brojem nastavnih sati. Nastavni predmeti osposobljavanja lovaca/lovkinja za obavljanje poslova lovočuvara sadržajno se nastavljaju na plan i program osposobljavanja lovaca/lovkinja uz dopunu i naglašavanje specifičnih znanja i vještina koje lovočuvare mora steći.

Tijekom izvođenja programa predavači nastavnu građu prilagođavaju polaznicima, njihovim predznanjima i praktičnim iskustvima, uvažavajući njihove potrebe za novim teorijskim spoznajama vodeći pri tome računa o zahtjevnim aktivnostima i poslovima lovočuvara u lovištu.

1. *Pravni propisi; zaštita prirode i okoliša*

Cilj: Upoznavanje polaznika sa zakonskim i podzakonskim propisima od značaja za lovstvo kao gospodarsku djelatnost s posebnim naglaskom na lovočuvarsku službu kao značajnog dijela te djelatnosti.

Također, polaznici programa osposobljavanja za obavljanje poslova lovočuvara, u odnosu na program osposobljavanja lovaca/lokvinja, detaljnije se upoznaju sa provođenjem radnji i aktivnostima glede zaštite prirode i okoliša.

Sadržaj:

- Zakonski i podzakonski propisi kojima je uređuju pitanja u svezi:
 - Oružja: kretanje lovištem s oružjem; nabavljanje, držanje i nošenje oružja; nužna obrana; krajnja nužda
 - Uporabi zaštitnih sredstava i plašila za divljač
 - Paljenje strništa i korova
 - Uklanjanje pasa i mačaka skitnica
 - Ovlasti i postupanja lovočuvara
 - Odstrjelu ranjene i/ili bolesne divljači
 - Lovne štete: štete na divljači i od divljači;
 - Zabrane lova divljači; lovostaja za pojedine vrste divljači
 - Korištenje lovačkih pasa u lovnu (vrste i broj lovačkih pasa)
- Temeljna načela zaštite prirode i okoliša
- Zaštita pojedinih vrsta sisavaca; zaštita pojedinih vrsta ptica;
- Ugrožene životinjske vrste
- Strogo zaštićena divljač i ostale životinjske vrste
- Snalaženje u prirodi (lovištu)
- Lovačka etika; lovački običaji
- Prva pomoć u lovnu.

2. *Prirodoslovje i bolesti divljači*

Cilj: Upoznavanje polaznika s osnovama morfologije, epizootiologije i biologije divljači i ostalih životinjskih vrsta (poglavito zaštićenih) koje obitavaju u lovištu, te s bolestima divljači s naglaskom na simptome bolesti i postupak s bolesnom i uginulom divljači, kao i sa osnovama higijene lovišta.

Sadržaj:

- Prepoznavanje vrsta po spolu i dobi
- Migracija divljači: dnevna, sezonska
- Staništa divljači; tragovi divljači
- Bolesti divljači:
 - zarazne bolesti dlakave divljači – bedrenica, slinavka i šap, bjesnoća, svinjska kuga, tularemija
 - nametničke bolesti dlakave divljači – metiljavost, šuga, nosni štrk, kožni ugrk, ehinokokoza
 - zarazne bolesti pernate divljači – kolera peradi, kuga peradi
 - nametničke bolesti peradi – singamoza ili crveni crv
 - nezarazne bolesti – otrovanje, nadam i proljev
- Pretraga divljači, postupak s bolesnom i uginulom divljači, dezinfekcija, sanitarni odstrjel divljači
- Higijena lovišta: kontrola lovišta; smanjenje broja predatora.

3. Gospodarenje s lovištem i divljači, uređenje lovišta, prihrana i prehrana, načini lova, postupak s odstriješenom divljači, lovačka etika i lovački običaji, snalaženje u prirodi, prva pomoć u lovnu

Cilj: Upoznavanje polaznika s osnovama formiranja lovišta, dokumentacije za održavanje lovišta, uzgoja, zaštite i lova divljači, korištenja divljači i njenih dijelova; upoznavanje polaznika s načinom uzgoja divljači, osnovama prihrane i prehrane divljači, lovnogospodarskim i lovnotehničkim objektima i načinima njihove izgradnje, uređenju lovišta, štetama od divljači i na divljači, načinima i značajkama pojedine vrste lova, običajima, lovnom etikom i pravilima ponašanja u lovnu, osnovama lovne trofeistike, te teorijska i praktična obuka načina snalaženja u prirodi – lovištu.

Sadržaj:

- Bonitiranje lovišta; lovno-prodiktivne površine;
- Fondovi divljači u lovištu; prebrojavanje divljači;
- Metode prebrojavanja divljači
- Lovnogospodarski programi (lovnogospodarska osnova, program uzgoja divljači, program zaštite divljači);
- Zaštitne i uzgojne mjere;
- Uređenje lovišta:
 - lovni-gospodarski objekti (hranilišta, pojilišta, solišta, zimovališta za pernatu divljač, ograde, uskočnice, spremišta za hranu, lovačke kolibe, lovna pomagala);
 - lovnotehnički objekti (zasjedi i zaklonice, lovke za hvatanje žive divljači, sanduci za transport, transport divljači; umjetni uzgoj divljači);
- Prihvati i podivljavanje umjetno uzgojene divljači;
- Gospodarenje pojedinim vrstama divljači:
 - gospodarenje krupnom divljači;
 - gospodarenje sitnom divljači;
- Smanjivanje broja predatora
- Ekonomika gospodarenja u lovištu; lovna evidencija; lovna kronika;
- Dnevnik lovočuvara
- Osnove prihrane i prehrane divljači
- Lov divljači:
 - lov krupne divljači – lov dočekom na zemlji, lov dočekom na visokom zasjedu, lov privozom kolima, lov šuljanjem, lov vabljnjem;
 - lov sitne divljači: lov prigonom, lov pogonom, kružni lov;
 - sokolarenje;
 - hvatanje divljači
- Orientacija i snalaženje u prirodi – lovištu
- Postupak s ustrijeljenom divljači
- Lovačke trofeje: ocjenjivanje lovačkih trofeja; međunarodna mjerila za vrjednovanje trofeja
- Lovačka etika i lovački običaji (lovac i: - divljač, - oružje, - pas, - drugi lovac; lovac prije lova, u lovnu i poslije lova)

- Prva pomoć i postupci pružanja pomoći pri nezgodama u lovnu:
 - povrede, rane (ranjavanje), krvarenje i šok, ugrizi otrovnih zmija, ugrizi otrovnih kukaca, povraćanje krvi, krvarenje iz nosa, prijelomi kostiju i imobilizacija prijeloma, opeklina i smrzotine, probavni poremećaji
 - Pribor za pružanje prve pomoći.

NASTAVNI PLAN I PROGRAM OSPOSOBLJAVANJA ZA OCJENJIVACA TROFEJA DIVLJAČI

- **Izvedbeni nastavni plan i program osposobljavanja**

Red. Br.	NASTAVNO ISPITNA CJELINA	Broj nastavnih sati		
		Teorijska nastava (T)	Praktična nastava (PN)	Ukupno (T+PN)
1.	Povijest trofeistike	4	-	4
2.	Obrada i ocjenjivanje trofeja divljači	10	46	56
SVEUKUPNO		14	46	60

- **Cilj i sadržaji programa pojedine nastavno ispitne cjeline**

1. *Povijest trofeistike*

Cilj: Upoznavanje polaznika s povijesnim razvojem lovstva te povijesnim kulturno-socijalnim i uzgojno-lovnim značajem trofeja divljači, pravilnom obradom i načinom vrednovanja (ocjenjivanja) trofeja divljači, oblikom obrasca trofejnog lista, oblikom obrasca ocjembenog lista, načinom vođenja evidencije o trofejima divljači, načinom dostave izvješća o ocijenjenim trofejima i propisima kojima je regulirana lovna trofeistica.

Sadržaj:

- Povijesni razvoj lovstva i lovne trofeistike
- Nastanak, svrha, vrste i značaj trofeja kroz povijest lovstva
- Povijest ocjenjivanja trofeja divljači
- Najznačajnije izložbe lovačkih trofeja
- Propisi kojima je regulirana lovna trofeistica:
 - Zakon o lovstvu;
 - Pravilnik o trofejima divljači
 - propisi CIC-a (Međunarodni savjet za lov).

2. Obrada i ocjenjivanje trofeja divljači

Cilj: Osposobljavanje polaznika za samostalnu obradu i ocjenjivanje trofeja divljači te vođenje propisane dokumentacije u svezi ocjenjivanja trofeja divljači.

Sadržaj:

- Uvod u obradu i ocjenjivanje trofeja divljači
- Trofejne značajke i određivanje starosti divljači
- Razvoj formula za ocjenjivanje trofeja
- Obrada i ocjenjivanje trofeja:
 - rogova punorožaca;
 - rogova šupljorožaca;
 - krvna krvnaša,
 - lubanja, kljova (vepra)
- Pribor (instrumenti) i oprema za ocjenjivanje trofeja
- Trofejni list, priručnik za ocjenjivanje
- Postupak, obrada i način ocjenjivanja trofeja divljači:
 - Rogovlja s dijelom lubanje: jelena običnog (*Cervus elaphus L.*) - jelen; jelena lopatara (*Dama dama L.*) - jelen; jelena aksisa (*Axis axis H. Smith*) - jelen; srnjaka (*Capreolus capreolus L.*) - srnjak;
 - Rogove se dijelom lubanje: divokoze (*Rupicapra rupicapra L.*); europskog muflona (*Ovis gmelini musimon Pallas 1811.*) - muflon;
 - kljove svinje divlje (*Sus scrofa L.*) – vepar;
 - lubanju: smeđeg medvjeda (*Ursus arctos L.*); divlje mačke (*Felis silvestris Schr.*), jazavca (*Meles meles L.*), lisice (*Vulpes vulpes L.*) i čaglja (*Canis aureus L.*);
 - krvno: smeđeg medvjeda (*Ursus arctos L.*); divlje mačke (*Felis silvestris Schr.*) i čaglja (*Canis aureus L.*)
- Vođenje propisane dokumentacije: ispunjavanje obrazaca trofejnih listova; ispunjavanje ocjembenih obrazaca; vođenje evidencija trofeja divljači na obrascu ETD i ostalim zakonom propisanim obrascima, izvješća o ocjenjenim trofejima
- Ocjenjivanje i izdavanje trofejnog lista atipičnih trofeja.

IZVOĐENJE PROGRAMA, MATERIJALNI UVJETI; PROVJERA ZNANJA / OSPOSOBLJENOST

Izvođenje programa

Izvođenje programa započinje 1. siječnja i traje najkasnije do 31. prosinca 2020. godine. POU Capreolus izvođenje programa osposobljavanja kadrova u lovstvu vrši u:

- Sjedištu Učilišta u Splitu, J. Klovića 13.;
- Odjeljenju Ogulin – Vladimira Nazora 11., Ogulin.

Praktični dio programa ospozobljavanja (vježbe) obavlja se u:

- Odjeljenje (sjedište) Split:
 - Državno lovište XVII/16 Šibenik-Vrgorac lovozakupnika Ober-lovni turizam za lov, lovni turizam i ugostiteljstvo d.o.o. (OIB 52556187491) iz Splita, Jurja Klovića 13., kojeg je osnivač Pučko otvoreno učilište Capreolus,
 - Drugim lovištima i strelištima s kojima Učilište ima zaključen ugovor o suradnji odnosno korištenju streljane i/ili lovišta
- Odjeljenje Ogulin:
 - u lovištima i strelištima temeljem ugovora o suradnji (korištenju lovišta) zaključenim između Učilišta i lovozakupnika (lovište) odnosno ovlaštene streljane.

Materijalni uvjeti

Glede materijalnih uvjeta Učilište koristi tj. predavanja (teoretski dio ospozobljavanja) obavlja u prostoru (učionici/nastavnom kabinetu) koji odgovara standardima za obrazovanje i koja udovoljava posebnim propisima o tehničkoj opremljenosti, zaštiti na radu, zaštiti o unapređenju čovječjeg okoliša i zaštiti od buke. Učionica je opremljena za održavanje programa ospozobljavanja kadrova u lovstvu odnosno opremljena je didaktičkim sredstvima (dijapočitivi, sheme, crteži, makete, modeli), prezentacijskim računalom s video projektorom (mogućnost priključka na Internet), trofejima divljači sukladno čl. 2. Pravilnika o trofejima divljači, alatom i priborom za ocjenjivanje trofeja, trofejnim i ocjembenim listovima te drugim propisanim obrascima.

Također, za pokazne vježbe (praktični dio izvođenja programa), Učilište za polaznike osigurava korištenje lovišta, streljane, lovačko oružje (puške i pištolj) te primjerke streljiva. Nadalje, u svrhu praktične obuke polaznika, učionica je opremljena i priborom za pružanje prve pomoći u lov. Polaznicima su, ovisno o terminima održavanja, dostupne i kinološke manifestacije (smotre, IPO (ptičara/goniča), CACIT i sl.).

Kadrovske uvjeti

Predavači koji izvode program ospozobljavanja kadrova u lovstvu i stručno-pedagoški voditelj programa nastave ispunjavaju zakonom propisane uvjete, tj. imaju završen preddiplomski sveučilišni studij i/ili završen diplomski sveučilišni studij ili završen poslijediplomski specijalistički studij ili završen stručni studij ili specijalistički diplomske studije, stručni studij ili završen poslijediplomski sveučilišni studij u skladu sa nastavnim planom i programom ispitnog područja koji predaju, kao i položen lovački ispit, odnosno ispit za ocjenjivača trofeja divljači i ispit za lovočuvara.

Obveza svih predavača, kao i stručnih suradnika je stručno se usavršavati i pratiti nova znanstvena postignuća i praktična iskustva iz djelokruga nastavno-ispitne cjeline koju predaju. Također su obvezni za održavanje nastave pripremati se ponaosob za svaku nastavnu (obrazovnu) grupu.

Koristeći suvremena sredstva komunikacije između polaznika, predavača i suradnika u nastavi, Učilište izvodi programe ospozobljavanja prema godišnjem planu i

programu rada imajući u vidu različiti stupanj prethodne izobrazbe polaznika, a poglavito izobrazbu i osposobljavanje prilagođava sukladno činjenici da se radi o djelatnosti i aktivnostima s povećanim rizikom.

Predavače (nastavnike) i stručne suradnike nastavnih predmeta, stručno-pedagoškog voditelja programa nastave, kao i djelatnike koji su potrebni za redovito i neometano odvijanje programa nastave i završnog ispita imenuje ravnatelj, vodeći pri tome računa o ispunjavanju svih općih i posebnih uvjeta propisanih za izvršavanje navedenih poslova.

Pravo upisa

Pravo upisa u program osposobljavanja:

- a. **lovaca** ima svaka punoljetna osoba, državljanin Republike Hrvatske, sa završenom najmanje osnovnom školom;
- b. lovaca za obavljanje poslova **lovočuvara** ima punoljetna osoba, državljanin Republike Hrvatske, koja ima završenu najmanje osnovnu školu i položen ispit za lovca;
- c. lovaca za obavljanje poslova **ocjenjivača trofeja divljači** ima punoljetna osoba, državljanin Republike Hrvatske, koja ima završenu najmanje osnovnu školu i položen ispit za lovca.

Nakon upisa u program osposobljavanja ravnatelj Učilišta zaključit će s polaznikom pisani ugovor o osposobljavanju.

Troškove osposobljavanja snosi polaznik odnosno pravna ili fizička osoba koja ga je uputila na osposobljavanje.

U cijenu osposobljavanja uključena su: predavanja (teoretski dio osposobljavanja), praktična nastava (vježbe), literatura (udžbenik i dr.) koja ostaje u trajnom vlasništvu polaznika, završni ispit, uvjerenje o osposobljenosti i diploma o položenom završenom ispitu osposobljavanja.

Prijepisi uvjerenja i diploma posebno se plaćaju prema odluci Učilišta.

Stjecanje osposobljenosti (provjera znanja)

O sposobljenost za lovca, lovočuvara i ocjenjivača trofeja divljači, stječe se polaganjem ispita.

Po završetku programa osposobljavanja polaznici pristupaju provjeri stečenih znanja (polaganju ispita) pred ispitnim povjerenstvom. Način polaganja i tijek ispita propisani su Pravilnikom o osposobljavanju kadrova u lovstvu (NN 78/06, 92/08).

- Ispit provjere osposobljenosti sastoji se od pisanih (pismenog) i usmenog dijela, a polaze se pred ispitnim povjerenstvom Učilišta kojeg čini predsjednik(ka) i ispitivači za pojedino ispitno područje.
- Ispitno povjerenstvo uspješnost na ispit utvrđuje oznakom (ocjenom) POLOŽIO odnosno NIJE POLOŽIO, koja se ocjena unosi u Prijavnicu/Zapisnik o završnom ispitu programa osposobljavanja polaznika, a potpisuju je članovi i predsjednik(ka) Ispitnog povjerenstva.
- Na temelju položenog ispita Učilište ispitniku – polazniku izdaje Uvjerenje o osposobljenosti i diplomu u skladu sa propisima.

Učilište vodi andragoško-pedagošku dokumentaciju propisanu posebnim propisom, kao i upisnik o izdanim uvjerenjima o osposobljenosti polaznika.

Odgovornost za uredno provođenje programa osposobljenosti

Za uredno provođenje Programa osposobljavanja, sukladno zakonskim propisima, odgovorni su:

- ravnatelj Učilišta;
- stručno-pedagoški voditelj programa nastave;
- predavači, za nastavno-ispitnu cjelinu koju predaje, te stručni suradnici.

Odgovornost za uredno i sukladno propisima provođenje ispita provjere znanja osposobljenosti lovaca, lovočuvara i ocjenjivača trofeja divljači snose predsjednik(ca) i članovi ispitnog povjerenstva.

LITERATURA

- **U skladu s Prilogom 1., 2. i 3. Pravilnika o osposobljavanju kadrova u lovstvu**
- **Zakonski i podzakonski propisi:** dostupni u Narodnim novinama - službenom glasilu RH

DOPUNSKA LITERATURA:

- **Biblioteka POU Capreolus:**

Ercegović, E., 2018., *Prva pomoć u lovnu*, Dobra kob, d.o.o., Split
Grupa autora, 2019., *Lovstvo, početnica za osposobljavanje kadrova u lovstvu*
Martić, D., 2019., *Pravna legislativa u lovstvu*, 1. Dio
Martić, D., 2019., *Lovočuvari i lovnici u hrvatskom lovstvu*
Martić, V., 2017., *Vještina gađanja i siguran lov*

Ravnatelj:

Davor Martić, mag.iur.

Predsjednik Upravnog vijeća:

Dr. sc. Perica Tucak, dr. vet. med.